

آرامگاه گیلارد در خطر فرسایش زمان

مدت زیادی نمی گذرد که از سفرم به ایران بازگشته ام، این سفر همانند دیگر سفرهایم پر از خاطرات جذاب و شیرین بود، به ویژه از نگاه یک محقق و به عنوان یک سفر تحقیقاتی (پر بار) به نکات جدیدی برخوردارم که از یک سوء بسیار جالب و از سوی دیگر بطور جدی قابل تعمق و تامل می باشد. ملاقات با فامیل و دوستان قدیمی و تجدید خاطرات گذشته، سفر به شهرهایی که قبلاً نرفته بودم، کسب تجربه های جدید و مهم فرهنگی و بالاخره بازدید از آثار تاریخی و فرهنگی بسیاری از شهرهای یهودی نشین با قدمتی به بلندای تاریخ.

پس از ورود به هر شهر، ابتدا اقدام به بررسی و بازدید از محله کلیمیان، کنیساها، قبرستان و دیگر جاذبه های گردشگری و فرهنگی نمودیم، سپس آنچه که به نظر با ارزش می آمد یا با تصویر برداری، تهیه و جمع آوری مطلب و یا گرفتن گویش های اصیل، آنرا ضبط و ثبت نمودیم تا در فرصتی مناسب برای علاقمندان به مسایل فرهنگی یهودیان ایران، در سایت 7DORIM به نمایش بگذاریم.

اما آنچه در این جریان زیاد به چشم نمی آمد و به سادگی قابل درک نبود کم رنگ شدن فرهنگ گذشته و از بین رفتن تدریجی بعضی از سنت ها و یا به عبارتی دگرگونی های اجتماعی در طی زمان به ویژه در مقایسه با نیم قرن گذشته می باشد. گویی گذشت زمان شتاب بیشتری به خود گرفته، ضمن آنکه پیشرفت سریع تکنولوژی در ابعاد مختلف اجتماعی، هنری، سیاسی و مذهبی خبر از یک تحول عظیم و بنیادی در جامعه بشری می دهد.

متعاقباً تأثیرات آن در تغییر دادن آداب و رسوم و حتی آیین های مذهبی ما اجتناب ناپذیر است، آنهم با سرعتی شگفت و باورنکردنی.

اگرچه همکیشان کلیمی در احیاء و تحقق بخشیدن به آرمان های والای فرهنگی کم و بیش موفق بوده اند، اما بر این امر واقف هستیم که با کمال مطلوب فاصله داریم. نا گفته نماند، آنان همانند نسل پیشین خود با رعایت قوانین کثروت، نگاهداری از شبوات و دیگر آداب و رسوم مذهبی همواره سعی

در حفظ اصالت های فرهنگی خود کرده اند. اما نباید از نظر دور داشت، برای حفظ و احیاء این میراث اجدادی نه تنها می بایست از امکانات لازم آموزشی بهره مند شد، بلکه با سرمایه گذاری بیشتر در این امر، حمایت بیشتری را تقبل کنیم. زیرا هنوز کم و کاستی های فرهنگی و مذهبی در بعضی از شهرهای یهودی نشین که از جمعیت کمتری برخوردار هستند، بیشتر قابل لمس می باشد.

لذا وظیفه مسئولین، همچنین یکایک افراد جامعه کلیمی ایجاب می کند که از تمامی توان خود در این راستای با انسجامی کامل و با یک برنامه ریزی صحیح برای حفظ و احیاء میراث های فرهنگی ما در تمامی شهرهای یهودی نشین وطن ما ایران کوشا باشند. زیرا نقاطی یافت می شود که جمعیت کمی از همکیشان ما، در آنجا زندگی می کنند و یا خالی از سکنه کلیمی می باشد، اما هنوز آثار با ارزش تاریخی و فرهنگی از خود بجای گذاشته اند، که در آینده نه چندان دور، می توان به عنوان یک سند تاریخی ارزشمند استفاده شود.

در راستای انجام کارهای سایت (پروژه تاریخ شفاهی) سفری داشتیم به دماوند، زیارتگاه گیلیارد، اگر چه طی سال های گذشته چندین بار به این منطقه رفته بودم، اما این بار گیلیارد را فرسوده تر و شکسته تر از گذشته دیدم، دیگر از زمین های کشاورزی اطراف گیلیارد اثری دیده نمی شد ولی بجای آن ساختمان های کوتاه و بلند و بدقواره گیلیارد را در محاصره قرار داده بودند. سوداگران زمین حتی حرمت قبرستان را هم فراموش کرده اند و چشم طمع به زمین های این منطقه ی گیلیارد دوخته اند. بخشی از قبرهای واقع در جنوب شرقی به جهت انباشته شدن زباله ها و نخاله های ساختمانی مدفون شده، حتی گذرگاه عبور را مسدود نموده اند، چندتایی از سنگ قبرهای قدیمی که به نظر با ارزش بوده اند ناپدید شده. افراد ساده لوح، بعضی دیگر از قبرها را برای یافتن جواهرات و اشیاء گرانبها حفاری نموده اند و پس از یافتن چندتایی استخوان و کفنی پوسیده ناامید شده و از جستجو دست کشیده بی خبر از آنکه خسارت جبران ناپذیری را بجای گذاشته اند.

بدون تردید اگر مسئولین برای حفاظت از این گورستان تدابیری نیاندیشند و یا حداقل برای حفاظت از این میراث فرهنگی دیواری بر دور گورستان گیلیارد کشیده نشود، بزودی شاهد از بین رفتن یکی از قدیمی ترین اسناد حضور یهودیان در منطقه گیلیارد خواهیم بود.

با مهرانگیزترین درودها

مدیر مسئول سایت 7DORIM

یوسف ستاره شناس